

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Res sui Domicilij non dent aliis, vel sibi vsurpent contra voluntatem
Superioris. Cap. XVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

inter Fratres, dum viueret, ministerio functus fuit, qui cum nullâ paupertatis lege seruata, ligna nimis profuse combureret, Diuino hic iudicio tam diu comburendus est, donec delicti poenam exsoluerit.

Porro notandum est hoc loco diligenter, nõ tantum poenitentiam mereri eum, qui supinè negligentî curâ vel custodiâ rei sibi commissa causa sit, vt illa res pereat, vel destruat notabiliter (vel in sacristiâ, vel in Bibliothecâ, vel vestiario, vel Dispensa, vel Cellario, vel alibi, vbi-ctunque tandem) sed talem peccare mortaliter, si dampnum tantum sit, quod attingat quantitatem rei ablatae per furtum, quod sit peccatum mortale. Hoc constanter docent Theologi, nullo (quòd sciam) repugnante: & dicunt hoc esse peccatum contra votum paupertatis & contra Iustitiam.

CAPVT DECIMVM OCTAVVM.

Res sui Domicilij non dent aliis, vel sibi vsurpent, contra voluntatem Superioris.

Res suae custodiae commissas & concreditas, nec alteri sine Superioris licentiâ dent, nec sibi vsurpent ad proprios usus: alioquin peccabunt contra votum paupertatis. Hoc quoque constanter Theologi docent, & SS. Patres. Hinc S. Basiliius: *Quae ad eorum vsus seruantur, qui Deo se dicauerunt, ea sacra, & verè in eorum numero, quae Deo consecrata sunt, esse, & intelliguntur, & iudicantur.* Quocirca quicumque ex his quippiam sibi surripit, si sine dubio ex eis est, qui quia ausu temerario sacrilegia designant, iudicandi sunt. Et alio in loco: *Perficium est, inquit, qui priuatim quicquid possideat, (id est, sine licentiâ) eum de praecidendâ ac morte afflictiendâ animâ suâ meditari, qui exiguis obolis salutem suam addicere, ac perdere paratus sit: & (liceat mihi, quae so per vos aliquantulum loqui audacter, quae sentio) alter Iudas efficiatur, nempe qui à furto exordiat; (furtum enim est priuata possessio) & in perditionem desinat: quando vt ille Dominum, sic ille etiam verbum veritatis prodit. Quando enim Instituti nostri Regula hoc habet, non licere nobis priuatam vllam pecuniam acquirere (eadem est autem ratio, de aliis rebus, quae æquivalent suo pretio & valore pecuniæ) cum neglecto aliquo Dei timore, & legibus Spiritus Sancti violatis, Societatem primùm expilare (Societatis enim expilatio est, rei cuiuscunque & vnde cumq; in priuatum vsum seuotatio) cogitauerit, quomodo defendi potest, hunc non verbum veritatis perdidisse? & alterum Iudam factum esse? Non videri autem debet exaggeratio S. Basilij, quod sacrilegium, nõ simplex furtum committat Religiosus, res sui Ordinis sine licentiâ sibi vsurpans, vel alteri dans, quia & S. Thomas rem hanc Theologicè discutens, inter sacrilegij materiam, etli in loco infimo, ponit ea, quae sunt deputata ad sustentationem*

Lancij Opusc. Tom. 2.

ministeriorum Ecclesie, siue sint mobilia, siue immobilia, Et concludit: *Quicumque contra quodcumque prædictorum peccat, crimen sacrilegij incurrunt.* Proinde

diligenter notent Fratres quibus commissâ est cura dispensandi seu distribuendi res Domicilij in quo habitant, (vt sunt socij Procuratorum, Sûbministri, Emptores, Sartores, Sutores, Vestiarij, Dispensatores, & si qui sunt alij tales) notent, inquam, certam doctrinam quam tradunt sancti & Theologi cum Lessio, & est talis: *Si est Dispensator aliquarum rerum, non potest eas distribuere pro suo arbitrio, sed solum ex præcepto, & mente Superioris, ita vt non det alia, nec plura, nec pauctora, nec meliora, vel deteriora, quàm scit Superiorem velle: Quâ parte enim recedit à mente Superioris, incurrit in vitium proprietatis; (contra votum paupertatis) nam ita dispensat, ac si esset Dominus, & ab alterius arbitrio non penderet.* Terribile extat exemplum in Annalibus Patrum Capucinatorum de quodam Religioso dicti Ordinis in Corsicâ Prouincia: *Qui omnium opinione vir bonus & honestus habebatur: Hic cum esset morti proximus, & moneretur, vt confiteretur, haud sibi opus esse respondit, quandoquidem iam condemnatus esset, Nouum & incredibile id Fratribus videbatur, qui hominem honestè habitentem vitam traduxisse conspexerant, idq; potius phrenesi & morbi vi, quae illum ad amentiam compelleret, eritendum censebant. Sed cum ex ceteris ipsius sermonibus, non delirare hominem animaduertent, id demonis tentationi adscribere maluerunt. Quare Guardianus multis conabatur eum ad spem Diuinae misericordiae reuocare: sed cum is eo magis se à Deo condemnatum assereret, iam, inquit, ediffere, quae tua damnationis causa sit. Hic egrotus, Obedientia, inquit, sepe contempta, propria voluntatis ac proprietatis scelus, iuste mea damnationis cause sunt: haec me ad Tartara rapiunt, neque enim Superioribus meis vnquam ex animo parui. Quaquam enim aperit eorum præcepto minime reluctarer, tot nihilominus diuerticula construebam, cum aliqua meo sensui repugnantiâ præciperent, vt nunquam præterquam in iis, quae voluntati meae consentanea erant, meis Superioribus paruerim. Alterum verò est, proprietatis vitium, quo in rebus plurima aliis munuscula largiebar, vicissimq; ab illis, absque vllâ Superiorum licentiâ accipiebam, idque magis scelus auxit, quòd eam mihi rerum, tum dandarum, tum accipiendarum à Superioribus denegandam fore existimarem, neque huius me vnquam, tam sepe patraui sceleris poenituit, aut illud poenitentia Sacramento absterxi, cum eâ dandi & accipiendi voluptate carere extimescerem. Porro in huius testimonium, adhuc sub puluillo meo canabis fasciculus absconditus latet, quem, te infcio, Pater, in Vrbe quesui, vt filo ex eo compacto, panni præfemina quadam tunicarum confuerem, quae velut inutilia ne apponerem, serid tu ipse admonuerat. At his auditis Guardianus: Ne puaeas, inquit, leuia haec sunt, quae poenientiâ facile abstergi possunt. Cui egrotus: Falleris Pater, haud haec leuia Deus iudicat, qui iustum aduersum me iudicium exercet. Iacta est alea, frustra ad poenitentiam prouocâs, cum nulla mihi*

117.
Baf. Reg.
br. 148.
Bonan. in
spec. No.
uit. 1. p.
cap. 4.
Th. 2. 2.
q. 32. a. 8.
ad 1.
Anton. 3.
p. tit. 16.
c. 1. §. 11.
Mol. disp.
276. §. in-
tioris
ministri.
Rod. to. 3.
q. 29. a.
10. c. cl. 1.
Sylu. V.
Religio.
6. n. 7.
118.
Azor. l. 12.
c. 12. q. 7.
to. 1. p.
685. n. 16.
18.

post Dei iudicium salus reliqua esse possit : Sic impoenitens migrat, ac deploranda sine vitam concludit.

119.
pag. 615.
num. 63.
An. 1598.

Aliud exemplum refert idem tomo 2. Annalium de Fratre Ioanne à Castro Baronia, Laico, grauisimè in Conuentu Immaculate Conceptionis Urbis Neapolitane egrotante, qui cum ad finem vite appropinquasset, magno (vt videbatur) animi dolore affectus, acerbè flebat, à quo cum Frater Syluester à Neapoli, Sacerdos, fletus causam percunctaretur, respondet ille, se demonem presentem cernere, qui suam è corpore exitum praesolabatur, vt secum illum ad inferna raperet. Diligentius ille aegri conscientiam perscrutatus, ab eo nim occultum aliquod in animo crimen foueret sciscitabatur. Cui ille haud aliud, inquit, inexpectatum crimen in me agnosco quàm quoddam papyraceam mollis scripturae imaginem clam euidam huius familie Fratri suffuratus sui. Eum tunc Conuentum Franciscus à Castellone moderabatur, cui cum Syluester factum aperuisset, is ad agrum oppido conuolat, reig, ab eo certior factus, vbinam illa imago sit, inquiri. Quam cum Ioannes è Regule codice hauslam eidem obtulisset, eam ille Fratri confestim restituendam curat. Tum Ioanni: iam, inquit, Ioannes furum confessione absterge, ne quid demoni aduersum te accusationis habeat: id enim eger haud sine lacrymis praestitisset, mox auisugisse demonem Beatissimamq, Virginem, vnà cum Beato Patre Francisco (vir insignis probationis erat) accedentem, exclamans, puram, animam esset.

120.
to. 1. p.
774. n.
63. A.
1606.

In Conuentu Siponti noui (vulgo Manfredonia) Frater quidam Laicus, quaedam apud se aromata seruabat, quae Prouincialis Vicarius, eam iuxta antiquam Religionis consuetudinem, res Fratrum inspectaret, in commune deponendo mandauerat, cuius eam à iussa replere neglexeret, accidit vt ad Beatae Virginis adem, qua in Andriensi Vrbe celebris est, religionis causa proficisceretur, quae cum peruensisset, dum animum ad sacra Eucharistia participationem parat, in mentis excessum rapitur, statimq, ante Christi Domini, orbem indicantis, Tribunal sistitur. Sancta Deipara, Beati Patris Francisci ac multorum Angelorum coronâ stipatum, qui cum de vite instituto à Domino interrogaretur, respondet se Minorem Fratrem ac Capucinum esse B. Patris Francisci filium. Mox à B. Francisco, num, illam inter Filios suos agnoscat, diligentius queritur. At Beatus Pater Franciscus: Qui mei sunt, inquit, nihil proprium habent, nec aromatis vniuntur, sed in star pauperum viuunt, hunc verò quis sit ignoro. Obliguit hoc ille responsò, cumq, condemnatoriam Iudicis sententiam, in se ferri pertimesceret, ad Beatae Virginis à Iudicis dextra stantis, supplex patrociniū consugit: Cui Beata Virgo: Quid tu mihi honoris aut Venerationis vnquam exhibuisti, propter quod tibi meum patrociniū praestem? Cum verò ille aliquas corollas, quas eidem persoluerat, enumeraret; verum id quiddam ait Beata Deipara, at quae mentis attentiones quae pietate quoque charitatis affectu: Eo planè, vt cum nihil às frigidus ac negligentis mihi offerri possit,

in me potius ignominia, quàm honore afficeret. Verum si diligentius ac seruentius, ea, quae ad Virgini meumq, honorem spectant, te impofterum curaturum promiseris, meo nunc quoque patrociniò fruatur. Cui cum ille vniversa ex animo polliceretur, damnandò vita ille spatium daretur, pro eo orante Deipara à damnationis sententià liberatur. Is verò ab excessu sibi redditus, cum primùm ad Conuentum rediit, consignatus aromatis, diligenter deinceps in Regularis obseruantia discipline, atque in B. Virginis cultu feruentior enasit.

In Conuentu Diuionensi Lugdanensis Prouinciae commemorabatur, de quodam Fratre, qui cum plurimos sacros cereos agnos, serico tectos, atque ornatisimos sibi omni sollicitudine accumulasset, clam ij è cella illi subrepti suere, eo fortè consilio, vt his expoliatus, animum quoque ab insano illorum amore expoliaret. At contra accidit. Nam ob illorum priuationem, appetitu praeter modum excessente, tot capie verbis persistere, tot querimonis Conuentum implere, ac sursum deorum omnia vertere, vt in furias actus videretur; vehemens enim illa animi cupiditas, hominem sui compositum esse non sinebat, hoc itaque astu exagitatus, dum feruentis maris instar cogitationum sese alidentium fluctibus iactatur, noctemq, inter has animi tempestates infonem ducit, en cacodemon horribili illi specie apparens, his illum verbis compellat: Frater, te ipsum mihi in potestatem trade, mox agnos cereos, vbinam sint, aperiam, maioribusq, ac vberioribus te donis prosequar. Porro Frater horrendis illa demonis effigie perterritus, mox alius exclamare cepit: Currite Fratres, currite, cito opem ferite: Haec voce Fratres permoti è cellisq, exilientes omni festinatione ad illum accurrunt, demonemq, illius saeuu perstringentem, quasi qui reluctantiu praesocire vellet, oculus cernunt: Qui simul atque Fratres atcesse, protinus euanscens, miserum tam ingenti terrore oppressum reliquit, vt vix ab eo post multos dies liberari potuerit. Sed & aliud terribile Exemplum hac in te ponderandum est, quod pag. 616. in cerno. num. 77. An. 1598. tomo primo Annalium PP. Capucinatorum refertur de quodam Romanae Prouinciae Fratre, qui in Conuentu Palestrinae Eleemolynarij officium exercebat. Hic cum vir prudens & grauis alioquin omnibus videretur, eo tamen maxime vitio laborabat; quod vix vnquam vilo munulo sibi à Guardiano obedientiae operi acquiesceret: ita vt cum Guardianus quicquam illi, quod ei minus gratum esset, vel in Vrbe, vel in Conuentu agendum praeciperet, semper ab eo aliqua ratione dissentiret, vel in aliud tempus illud reuocandum contenderet. Demum ita fixè propriae mentis sententia in herbat, vt quae illi ex obedientia à Superiore imponebatur, ab us semper sibi quafito colore delinaret. Hinc tandem post haec accidit, vt in grauem corporis languorem incidere. Ex quo cum Guardianus supremum illi vita periculum imminere intellexeret, suauibus verbis egrotum admonet, vt penitentia

Sacr.

Sacramento animam abluat: ceterisq; ut fieri solet, se ad vica finem disponat. Cui Eleemosynarius: Sacramentis, inquit, mihi non opus est. Cur id ait Guardianus. Iusto, inquit ille, Dei iudicio damnatus sum, ed quod obedientie nunquam colla iugo submiserim: sed Superiorum iussu meam semper sententiam, ac placitum praterim. Monet Guardianus nec dum illi poenitentia tempus effluxisse: ac dummodò eum facti poeniteat, culpam Sacramento delect. ac Diuinam Misericordiam imploret, caelestem illi indulgentiam pollicetur. Instabant quoque reliqui Fratres, ut hominem in Diuina clementia spem erigerent. At frustra: neque enim vllam ab eo poenitentiae vocem extorquere valent. Cùm ea tantùm vox illi ad mortem vsque suprema esset, quò se iusto Dei iudicio condemnatum asserbat: atque hoc pacto impoentens, ac inexpiatus hinc migrans ad horrendum Dei viuentis Tribunal indicandus accedat.

CAPVT DECIMVMNONVM.

Sine Superioris licentiâ, laborem suum nulli impendant.

Sine licentiâ Superioris nulli operam suam seu laborem, pretio, exempli gratiâ, vnius floreni dignum, impendant, hoc est tali pretio, quod sufficit ad peccatum mortale furti, si quis rem talem furaretur. Ideò Sartor, Sutor, Pictor, Pharmocopola, Faber lignarius vel Arcularius, Aurifer, & similes artifices Religiosi, non possunt iuxta suam artem quicquam tale facere, in beneficium alterius, sine licentiâ Superioris. Hoc quoque docent Iurisperiti & Theologi & SS. Patres. Querit S. Basilus: Nunquid conueniat Opifices aliquod aliunde faciendum suscipere, sine sententiâ eius qui huiusmodi officio prepositus est? Respondet: Iudicio furis aut cum fure currentis obnoxius esto. Nemo, inquit, ex opere suo sibi aliquid appropriet. Apostolicam enim vitam optamus viuere. Si quis autem contra fecerit, furti iudicio condemnetur. Quapropter Religiosum quendam, quem certam laboris sui partem occultasse, idem Augustinus inuenerat, post mortem fecit sacrâ sepulturâ priuari. Vnde Sancti & alij Doctores, intra peccata contra votum paupertatis numerant, sibi ex proprio labore aliquid sine tacitâ vel expressâ Prælati licentiâ vsurpare.

CAPVT VIGESIMVM.

Exactè Superiorum iussa exequantur.

Vrent in omnibus exactissimè sequi voluntatem Superiorum, quando aliquid illis præcipiunt, siue circa rem aliquam faciendam, vel non faciendam, siue circa modum rem illam faciendi. Meritò ergo B. Ægidius Laicus, Lancij Opusc. Tom. 2.

locius S. Francisci, cùm post S. Francisci mortem existens extra suum Monasterium, Ministri Generalis mandato euocatus esset Assisium, mox illuc rediã contendit. Dicentibus autem fratribus, ut prius iret ad Monasterium, atque inde se conferret Assisium, respondit: Non sum ego ad Monasterium ire iussus, sed Assisium. Ita semper coluit exactissimè obedientiam. Talem obedientiam commendans Deus Pater in bono Religioso coram S. Catharinâ Senensi dialog. ei dixit: Verus obediens non optat obedientiam persicere suo modo, neque tempus eligere, neque locum, sed iuxta modum Ordinis atque Prælati sui, & omnia facit absque panâ, sine radio mentis. Resplenduit hæc obedientiâ in sancto Coadiutore & Laico nostro Hispano, laudato valdè in vitâ P. Balchazaris Aluarez, Ioanne Ximenez. Cùm enim Superior eum misisset ad fluum Iberum, ut inde aquam aducheret, & Ximenez iuxta Regulam cum indifferentiâ proponeret, modestè difficultatem, dicens se non habere sufficientes vires ad mulum continendum, & fluum valdè creuisse, ac propterea periculum esse, ne ad quemuis motum & mulus & ipse submergerentur, res ipsa ut ipse verebatur euenit. Mulus enim, cui insidebat, ingressus est ad impetum fluminis, & cum iam se videret perire, dixit Domino nostro cum magnâ fiducia: ò Domine, iam hic nullum est remedium nisi à re: nosti Domine, me obedientia proposuisse virium mearum imbecillitatem. id eoz, absque meâ culpâ in hoc periculum incidi. Orem miram, in eodem puncto mulus substitit, & in posteriores pedes erectus, extremitatibus eorum valdè caute immitens, quasi homo esset, cepit retrocedere & iniustato adè modo exiit, ut quasi miraculum indicaret. Ita Deus & Superioris imperium, & subditi cecâ obedientiam honorauit. Elucebat enim in eo magna erga Superiores reuerentia & respectus, ut qui clarissimus eos oculis intueretur, tanquam Dei vices agentes, & firmo animi decreto non transgrediendi eorum mandata etiam difficillima, pro vlla re huius mundi, etiamsi ipsum vellent sine vllâ ratione & causâ mortificare. Et alio in loco ibidem de eo scribit P. Ludouicus de Ponte: Libentius & hilarius occasionibus illis vtebatur, quas obedientia offerebat, quam quas ipse procurasset. Quodam die festo mane, in panam alicuius incuria, inisset at P. Rector ne comederet. & postea P. Minister misit illum ad pradium, nec voluit accipere quicquam secum quod comederet: rediit vesperi benè esuriens sed inuit ad SS. Sacramentum ubi orans voto se obstrinxit, obedientiam sibi iniunctam ita explendit, ut nisi iuberetur non comederet: & quâuis pulsaretur ad cenam, ipse mansit in suo cubiculo, donec Deus ita prospexit, ut cum P. Rector omnium vltimus ad cenam se conferret interrogaret, an aliquis superesset, qui cenam non sumpsisset, cui cum diceretur Ximenez non venisse ad mensam, quia missus esset ad pradium, iussu illum vocari, & interroganti cur non venisset ad cenam, ille respondit: quia R. V. prohibuit comedere. Ex hac adè exactâ obedientiâ edificatus Rector iussit eum canare. Aliâ die veniens ex pradio, aliqua necessaria pro familiâ acciperet, dixit quidem

Wad. t. 1. An. 262. num. 7.

c. 159.

c. 44. p. 524.

c. 45. pag. 532. Vit. P. Aluar.

pag. 533.